

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Název projektu:

Internacionalizace, spolupráce, inovace, reflexe a evaluace v přípravě budoucích učitelů

Registrační číslo:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/19_068/0015764

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons 4.0 ve variantě BY-SA

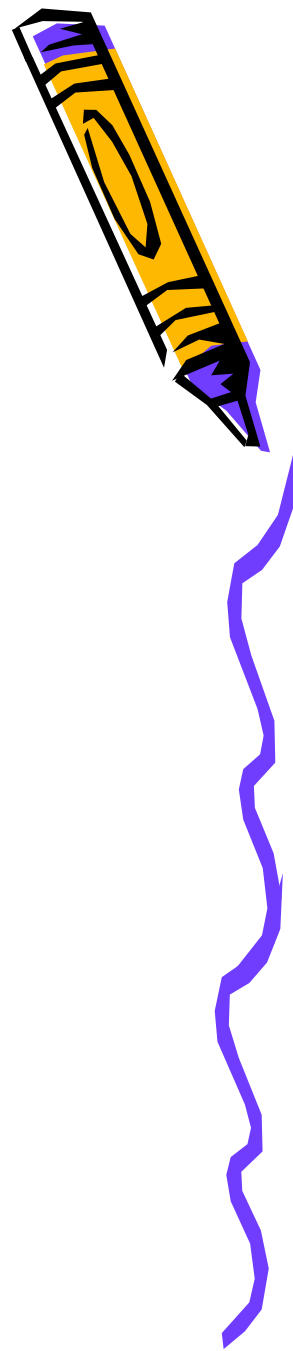

Sexuální výchova - pojetí lásky

Dagmar Šafránková, Ladislav Podroužek

Aktivita na úvod

1. Zkusme si vymezit následující pojmy:

- Kamarádství
- Přátelství
- Láska
- Vděčnost
- Pohlavní identita
- Sexuální výchova, rodinná výchova

2. Co pro Vás znamená láskyplný vztah?

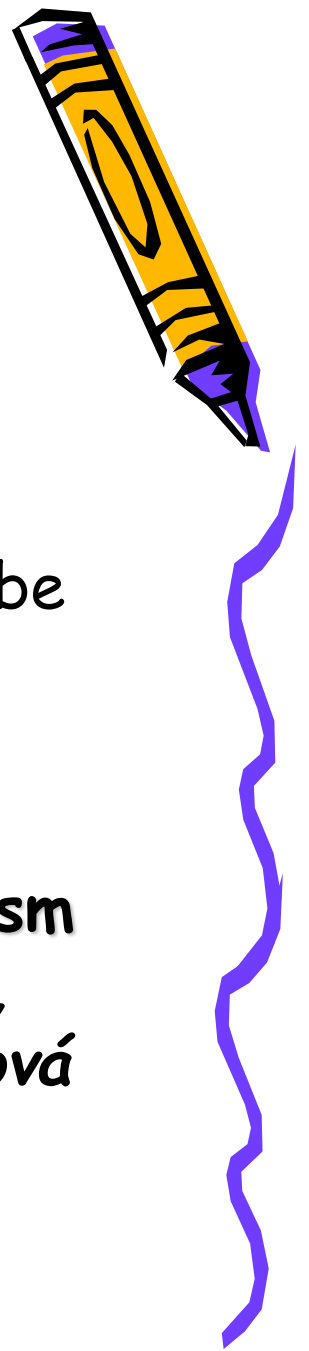

Základní pojmy

- **sexuální výchova** - výchova k partnerství, manželství a rodičovství ve smyslu odpovědnosti, úcty a citlivosti ve vztahu k druhým lidem (zejména otázky prosocialní výchovy);
- **přátelství** - vzájemný vztah, ve kterém si lidé projevují vzájemnou náklonnost, porozumění, ohleduplnost, upřímnost, důvěru a schopnost empatie (typické znaky v předšk.věku: společná činnost, uspokojování vlastních potřeb, krátkodobé vztahu, posílení vlastního statusu);
- **láska** - ve smyslu interpersonální láska, láska mezi lidmi; hluboký, silný cit (zájem, péče, starost) k druhé osobě (přitažlivost, milostný vztah, sexualita, apod.)
- **pohlavní identita** - prožitek příslušnosti jedince k mužům a ženám (sebeidentifikace s vlastním pohlavím a jeho odraz ve změnách chování, zájmů, stylů; zařazení podle pohlaví sebe i druhých - otázka poznání sebe i druhých, pozorování sebe i druhých; identifikace s pohlavím),
- **vděčnost** - uznanost, poděkování za dobro, péči, rozpoznání dobré vůle, chvála (gratia=vděčnost) - spojení s radostí a pocitem štěstí, obohacení povzbuzení - cesta k přátelství (POZOR na padělek vděčnosti - korupce!!!), vděčnost jako pozitivní emoce ve smyslu lásky, radosti, uznání - širší paleta dobrých vztahů k druhým lidem.

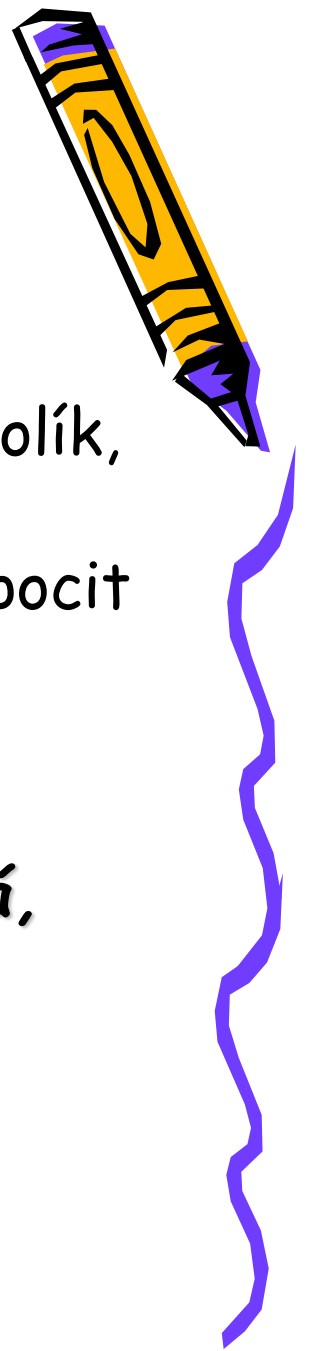
Typologie lásky

- **různost typologií mezilidské lásky:** klasická platonická, mateřská, rodičovská, partnerská, láska k idolu, apod. (láska a přátelství se od sebe liší, ale nevylučují se na vzájem)
- **Typologie podle R.J. Sternberga (2001: In: Koukolík, 2010) – kombinací tří rozměrů, tj. vzájemné blízkosti, vášně a oddanosti vzniká osm druhů lásky: neláska, zalíbení, zamilovanost, prázdná láska, romantická, přátelská, osudová a dokonalá láska – [odkaz 1](#)**

Typologie lásky - pokračování 1

- Typologie lásky podle Beverly Fehrové (Koukolík, 2010) - opět tři rozměry (vzájemná blízkost - pečování, vzájemná závislost a pocit bezpečí, pocit pevné vazby a nabuzení - vášeň, sexuální přitažlivost a nabuzení - oddanost) pro devět podob lásky: ***něžná, sexuální, platonická, přátelství, romantická, adolescentní, vášnivá, osudová a oddaná láska.***

Typologie lásky - pokračování 2

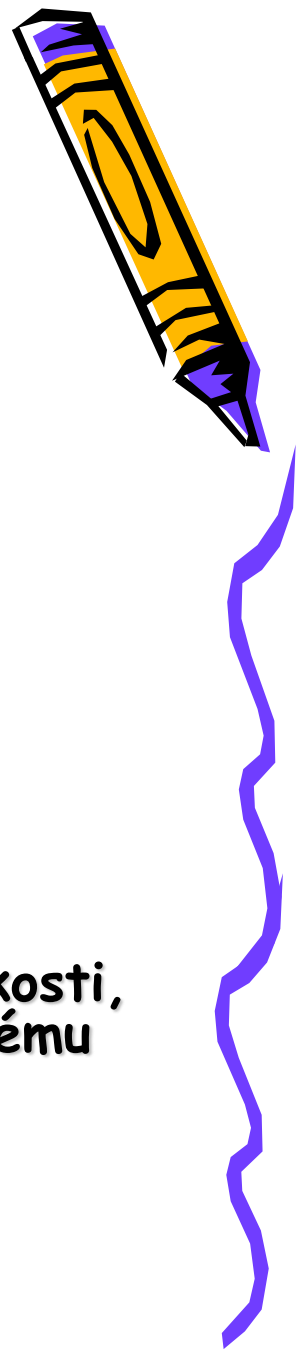

Rozměry lásky (B. Fehrová, In: Koukolík, 2010):

1. **První rozměr - vzájemná blízkost:** podpora, trpělivost, pečování, porozumění, soucit, odpuštění, loajalita, empatie, respekt, přátelství, laskavost, pomoc, odpovědnost, čestnost, pocit bezpečí, důvěra, ochota obětovat, víra ve společnou budoucnost, brát se takoví, jací jsme, apod.
2. **Druhý rozměr - vášeň:** potřebujeme se, trvale na tebe myslím, díváme se na sebe, nádherný pocit, ochrana, dávám ti přednost, ochota obětovat, vzrušení, chci být stále s tebou, euforie, vidím tvé pozitivní vlastnosti.
3. **Třetí rozměr - oddanost:** přitažlivost, sexuální vášnivost, doteky, intimita, vzrušení, energie.

Co je láskyplný vztah?

Snaha:

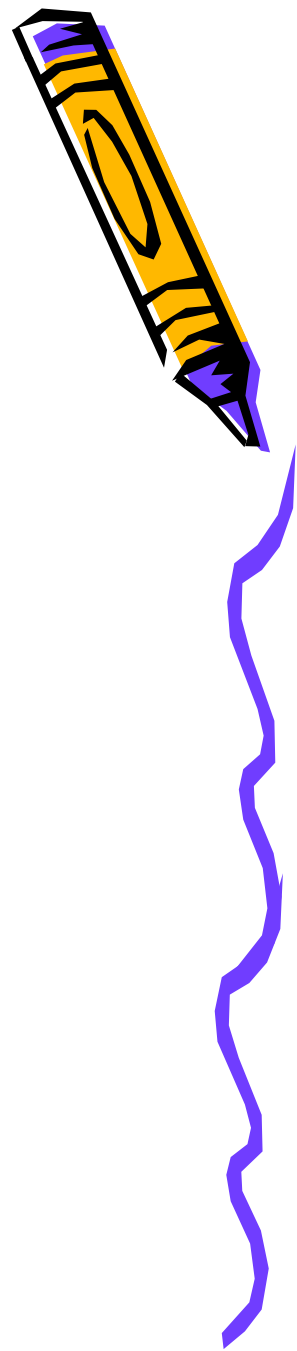
- vědět něco o druhém
- být s ním ve vzájemné interakci
- vyhnout se odloučení nebo ztrátě
- ochraňovat druhého
- uspokojovat potřeby druhého

Z toho vyplývá: přiměřené získávání informací, vzájemná ochrana a péče, vyhledávání vzájemné blízkosti, altruistické sycení potřeb druhého, touha dělat druhému radost, apod.

Ještě není konec?

Čeká nás skupinový úkol ...

Zadání aktivity

Úkol a zadání:

1. Ve 4 - 6 členných skupinách se pokuste vytvořit myšlenkovou mapu na téma: „*Přátelství jako cesta k sexuální výchově.*“ (vývojové zvláštnosti dětí dle výběru skupinou).
2. Rozdělení do skupin - dle vlastního uvážení (nejlépe smíšení skupiny dle pohlaví) a logo a jméno týmu.
3. Převzetí pomůcek - fixy, balicí papír, hmota
4. Rozdělení si rolí ve skupině dle úvahy, jedna role je určena: volba prezentujícího za tým.
5. Čas na tvorbu mapy - 30 minut
6. Čas na prezentaci výstupů - 5-7 minut
7. Hodnocení - kritéria: vhodnost pro vývojové zvláštnosti dětí, kreativita, originalita, obsah a metodika, prezentační dovednosti.
8. Diskuze k tématu.

Literatura

JANOŠOVÁ, P. *Dívčí a chlapecká identita. Vývoj a úskalí*. Praha: Grada, 2008.

KOUKOLÍK, F. *Lidství*. Praha: Galén, 2010.

KŘIVOHLAVÝ, J. *Psychologie vděčnosti a nevďčnosti. Kudy vede cesta k přátelství?*. Praha: Grada, 2007.

PELCOVÁ, N. *Vzorce lidství*. Praha: Portál, 2010.

SVATOŠ, T. (ed.): *Rodinná a sexuální výchova: problémy, akcenty, souvislosti*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2002

ŠILEROVÁ, L.: *Sexuální výchova*. Praha: Grada, 2003

ŠULOVÁ, L.: *Jak učit výchovu k manželství a rodičovství*. Praha: Grada, 1995

<http://kpv.upol.cz/sexualni-vychova-v-pedagogicke-praxi-materske-a-primarni-skoly.php>

